

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини,
фізичної терапії, ерготерапії

Навчальний рік 2022-2023

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ»**

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність «227» Фізична терапія, ерготерапія

Спеціалізація (за наявності)

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

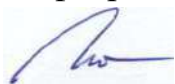
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус освітнього компоненту
затверджений на засіданні кафедри
спортивної, фізичної та
реабілітаційної медицини,
фізичної терапії, ерготерапії

Протокол від
«21» червня 2022 року № 22

Завідувач кафедри

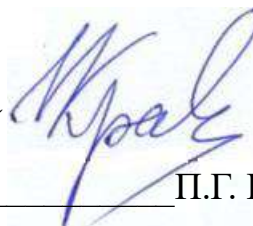

А.Г. Істомін

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем терапевтичного
профілю

Протокол від
«25» серпня 2022 року № 1

Голова

П.Г. Кравчун

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Істомін А.Г., завідувач кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії, д.мед.н., професор.
2. Латогуз С.І., доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії, к.мед.н., доцент.
3. Сушецька А.С., асистент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Латогуз Сергій Іванович
Інформація про викладача	Професійні інтереси: фізична реабілітація, спортивна медицина, лікувальний масаж, ерготерапія, мануальна терапія. Профайл викладача: http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=65
Контактний тел.	+380660172872
E-mail:	si.latohuz@knmu.edu.ua
Розклад занять	Згідно розкладу занять
Консультації	Відповідно до графіку, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
Локація	 <p style="text-align: right;">вул. Олександра Шпейєра, 4</p>

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Основи медичних знань» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі - ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі - Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Опис освітнього компоненту (анотація): «Основи медичних знань» дає можливість загальної та приватної патології і практичними навичками надання першої невідкладної допомоги при травмах і гострих патологічних станах організму, що оволодіння здобувачами знань з основ можуть виникати під час їх професійної діяльності. Освітній компонент «Основи медичних знань» в вищих медичних закладах України є невід'ємною частиною гуманітарного виховання здобувачів вищої освіти, формування загальної та професійної культури особистості майбутнього спеціаліста.

За час навчання важливо сформувані у здобувачів розуміння необхідності постійно працювати над собою, вивчаючи особливості свого організму, раціонально використовувати свій фізичний потенціал, ведучи здоровий спосіб життя. Медичні ВНЗ повинні готувати всебічно-розвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями та практичними навичками і вміннями застосування різноманітних засобів, отримання поняття про здоров'я, хвороби та їх лікування.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Основи медичних знань» є вивчення основ загальної та приватної патології і оволодіння практичними навичками надання першої невідкладної допомоги при травмах і гострих патологічних станах організму, що можуть виникати під час професійної діяльності фізичних терапевтів та ерготерапевтів.

Міждисциплінарні зв'язки: «Основи медичних знань» як освітній компонент базується на таких освітніх компонентах: анатомія людини, нормальна фізіологія людини, патологічна фізіологія людини, що передбачає інтеграцію викладання з цими освітніми компонентами та формуванню умінь застосовувати знання з основ медичних знань в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Пререквізити. Вивчення освітнього компоненту передбачає попереднє засвоєння освітніх компонентів з анатомії, біології, нормальної фізіології, патологічної фізіології, спортивної медицини, фізичної реабілітації, психології, валеології у закладах вищої та середньої освіти.

Постреквізити. Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні фахових освітніх компонентів та у процесі проходження практик.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою викладання освітнього компонента є формування у здобувачів вищої освіти системи знань та вмінь щодо загальних основ медичних знань.

1.2. Основними завданнями освітнього компонента є:

- визначення гострих патологічних станів організму та можливість впливу на них в клінічних умовах;
- своєчасна діагностика відхилень у стані здоров'я, виявлення та корекція патологічних станів;
- впровадження навичок надання першої невідкладної допомоги в практичну діяльність фахівців з фізичної терапії та ерготерапії;
- здійснення вибору оптимального методу лікування при різних патологічних станах;
- диференційоване призначення необхідних засобів невідкладної допомоги при травмах і гострих патологічних станах організму.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами компетентностей:

інтегральні: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства

та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого- педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг з фізичної терапії.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибрати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills):**

Зв'язок – здатність до усного спілкування, написання, подання, прослуховування.

Люб'язність – манери, етикет, діловий етикет, кажу, будь ласка, і дякую вам, шанобливо.

Гнучкість – адаптивність, бажання змінюватися, навчання протягом усього життя, приймає нові речі, налаштовує, навчає.

Цілісність – чесна, етична, висока моральність, має особисті цінності.

Міжособистісні навички – приємність, привабливість, почуття гумору, дружність, вихованість, співпереживання, самоконтроль, терпимість, комунікабельність.

Позитивне ставлення – оптимістичний, захоплений, заохочувальний, щасливий, впевнений.

Професіоналізм – діловий, добре одягнений.

Відповідальність – підзвітна, надійна, виконує роботу, винахідлива, самодисциплінована, хоче робити добре, сумлінно, здоровий глузд.

Командна робота – кооператив, працюють разом з іншими, приємні, сприятливі, корисні, спільні.

Робоча етика – працюючий, готовий працювати, лояльний, ініціативний, мотивований вчасно.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативний ОК	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія» Спеціалізація: _____	Рік підготовки:	
		1	
		Семестр	
		1	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 44 самостійної роботи здобувача – 46	Освітній ступінь: перший бакалаврський ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	Лекції	
		12	
		Практичні	
		32	
		Самостійна робота	
46		Вид контролю: диф.залік	

2.1. Опис освітнього компонента

2.2.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Поняття про хвороби та травми	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
2	Види порушень місцевого кровообігу	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-

			бесіда (дискусія, круглий стіл)
3	Запалення	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
4	Лихоманка	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
5	Атрофії, гіпертрофії та дистрофії	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
6	Пухлини	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
	Всього годин	12	

2.2.2. Семінарські заняття

Проведення семінарських занять не передбачено ОПП.

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Перша медична допомога при кровотечі	4	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль;

				доповідь; виступ на задану тему
2	Перша медична допомога при ранах	2	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
3	Перша медична допомога при гіпоглікемічному стані	2	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
4	Десмургія	4	Розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль;

				творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
5	Перша медична допомога при вивихах та переломах	4	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
6	Перша медична допомога при ударах та краш-синдромі	4	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
7	Перша медична допомога при непритомності та	4	Розповідь-пояснення,	Усне опитування

	гострій серцево-судинній недостатності		бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	(індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
8	Перша медична допомога при тепловому та сонячному ударі, опіках та відмороженнях, утопленні	4	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
9	Реанімаційні заходи	4	Розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль;

				самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
	Всього годин	32		

2.2.4. Лабораторні заняття

Проведення лабораторних занять не передбачено ОПП.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Атеросклероз та ішемічна хвороба серця	5	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
2	Гіпертонічна та гіпотонічна хвороба	5	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
3	Захворювання органів дихання	5	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
4	Ожиріння	5	Розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
5	Цукровий діабет	5	Розповідь-пояснення, бесіда,	Творчі завдання; індивідуальні

			презентація, дебати	завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
6	Остеохондроз хребта	5	Розповідь- пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
7	Артрити та артрози	5	Розповідь- пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
8	СНІД та профілактика	5	Розповідь- пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
9	Туберкульоз	6	Розповідь- пояснення, бесіда, презентація, дебати	Творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
	Всього годин	46		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ».

Диференційований залік здійснюється по завершенню вивчення освітнього компоненту на останньому практичному занятті. До диференційованого заліку допускаються здобувачі, які повністю відвідали аудиторні заняття з освітнього компоненту (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку), виконали всі види робіт, що передбачені освітнім компонентом, та при вивченні освітнього компоненту набрали кількість оцінок, не меншу за мінімальну.

Диференційований залік (ДЗ) – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті. Допуск до ДЗ визначається у балах поточної навчальної діяльності, а саме: min - 70, max - 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від - 50 до – 80 балів. Оцінка з освітнього компоненту є сума балів за ПНД та ДЗ у балах від min – 120 до max - 200 і відповідає традиційній оцінці: «задовільно», «добре», «відмінно».

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються диференційованим заліком)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре

130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Критерії оцінювання практичних навичок

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожену практичну навичку здобувач одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів «4» - 6,5 балів «3» - 5 балів
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Оцінювання теоретичних знань за складеними на кафедрі білетами, які включають усі теми освітнього компоненту.

Критерії оцінювання теоретичних знань

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину освітнього компоненту	За кожену відповідь здобувач одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів «4» - 6,5 балів «3» - 5 балів
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Відповідність оцінювання освітнього компоненту в балах оцінюванню в традиційних оцінках

Оцінка освітнього компоненту в балах	Традиційна оцінка з освітнього компоненту
180–200	«5»
150–179	«4»
120–149	«3»

Після завершення вивчення освітнього компоненту завуч або викладач виставляють здобувачу кількість балів та відповідну оцінку у залікову книжку та заповнюють відомості успішності здобувачів з освітнього компоненту за формами.

3.2. Питання до диференційованого заліку:

1. Що таке кровотеча?
2. Які Ви знаєте види кровотеч?
3. Які клінічні вияви кровотечі?
4. Які Вам відомо методи зупинення зовнішньої кровотечі?
5. На чому ґрунтується метод пальцевого перетискання артерій?
6. У якому місці перетискають скроневу артерію?
7. У якому місці перетискають зовнішню щелепну артерію?
8. У якому місці перетискають загальну сонну артерію?
9. У якому місці перетискають підключичну артерію?
10. У якому місці перетискають пахвову артерію?
11. У якому місці перетискають плечову артерію?
12. У якому місці перетискають променеву та ліктьову артерії?
13. У якому місці перетискають стегнову артерію?
14. У якому місці перетискають підколінну артерію?
15. У якому місці перетискають тильну артерію стопи?
16. На які місця можна накладати джгут?
17. Опишіть техніку маніпуляції накладання джгута.
18. Перечисліть основні помилки та ускладнення під час накладання джгута.
19. Якими є особливості накладання джгута у разі поранення сонної та пахвової артерій?
20. Який вид кровотечі зупиняють за допомогою здавлювальної пов'язки?
21. Опишіть техніку маніпуляції накладання здавлювальної пов'язки.
22. Що таке пілот?
23. Який основний протипоказ до зупинення кровотечі за допомогою методу максимального згинання кінцівки?
24. Опишіть техніку зупинення кровотечі шляхом застосування методу максимального згинання кінцівки.
25. З'ясуйте сутність понять "травма" та "рана".
26. Які Ви знаєте види ушкоджень організму людини?
27. Чим відрізняються відкриті ушкодження від закритих?
28. Які є фази ранового процесу?
29. Що таке розтягнення?
30. Що таке розрив?
31. Що таке забій?
32. Що таке струс?
33. Якими є загальні та місцеві реакції організму в разі поранення?
34. Що передбачає надання першої допомоги в разі отримання закритих ушкоджень?
35. Що охоплює перша допомога за наявності відкритих ушкоджень?
36. Які правила накладання м'яких бинтових пов'язок?
37. Опишіть техніку накладання асептичної пов'язки.
38. Представте техніку накладання окклюзивної пов'язки.
39. Які інструменти необхідні для накладання пов'язок?
40. Що таке асептика та антисептика?

41. Які бувають види ран.
42. Чим відзначається клінічна картина ран?
43. Чим зумовлена клініка і симптоматика місцевих реакцій організму за наявності поранення?
44. Що таке десмургія?
45. Що таке пов'язка?
46. Що таке перев'язка?
47. Перерахуйте правила накладання бинтових пов'язок.
48. Що таке асептична пов'язка, у яких випадках її накладають?
49. Що таке окклюзивна пов'язка, у яких випадках її накладають?
50. Що таке косиначні пов'язки, у яких випадках їх накладають?
51. Як накласти косиначну пов'язку на стопу?
52. Як накласти косиначну пов'язку на кисть?
53. Як накласти косиначну пов'язку на передпліччя?
54. Як накласти косиначну пов'язку на ділянку ліктьового суглоба?
55. Як накласти косиначну пов'язку на плече?
56. Як накласти підтримувальну косиначну пов'язку на верхню кінцівку, у яких випадках її використовують?
57. Як накласти косиначну пов'язку, яка фіксує верхню кінцівку у верхній позиції, у яких випадках її використовують?
58. Що таке перелом кістки?
59. Які механізми походження переломів Ви знаєте?
60. Що таке повні та неповні переломи?

3.3. Контрольні питання

1. Як відбувається загоєння закритих переломів?
2. Назвіть три періоди загоєння перелому?
3. Що таке кістковий мозоль?
4. Якою є клініка переломів?
5. Що таке крепітація?
6. Із чого складається раціональна система лікування переломів?
7. Що таке транспортна іммобілізація?
8. Які завдання транспортної іммобілізації?
9. Які основні вимоги до транспортної іммобілізації?
10. Які основні принципи транспортної іммобілізації?
11. Перерахуйте помилки та ускладнення під час транспортної іммобілізації?
12. Що таке струс органів грудної порожнини?
13. Що таке удар?
14. Що таке краш-синдром
15. Що таке здавлення грудної клітки?
16. Що таке забій грудної клітки?
17. У яких випадках простежують ушкодження аорти і великих судин середостіння?

18. У яких випадках відбувається ушкодження трахеобронхіального дерева?

19. Висвітліть специфіку першої допомоги за наявності закритих ушкоджень грудної клітки.

20. Що таке сонячний удар?

21. Що таке тепловий удар?

22. Що таке опік?

23. Скільки Вам відомо ступенів опіків? Схарактеризуйте кожен.

24. Поясніть зміст правил „долоні” і «дев’яток»?

25. Що таке опікова хвороба?

26. Які Ви знаєте періоди опікової хвороби?

27. Опишіть послідовність надання першої медичної допомоги у разі отримання опіків різного походження?

28. Що називають відмороженнями?

29. Розкажіть про клінічну картину за наявності відморожень і в разі замерзання?

30. Три стадії патологічних змін у разі замерзання?

31. Що таке утоплення?

32. Вкажіть три періоди справжнього утоплення.

33. Що таке «синя» і «бліда асфіксія»?

34. Представте послідовність надання першої медичної допомоги в разі утоплення?

35. Що таке електротравма?

36. Від чого залежить тяжкість ушкодження за наявності електротравми?

37. Яким є механізм ушкодження в разі отримання електротравми?

38. Які патологоанатомічні зміни в разі отримання електротравми?

39. Як клінічно виявляється електротравма?

40. Розкрийте послідовність надання першої медичної допомоги в разі отримання електротравми?

41. Які зміни в організмі відбуваються під час передагонального стану?

42. Якими є зміни в організмі під час термінальної паузи?

43. Які зміни в організмі спостерігають під час агонії?

44. Які зміни в організмі простежують під час клінічної смерті?

45. Якими є ознаки біологічної смерті?

46. Які Ви знаєте методи проведення штучного дихання і коли їх застосовують?

47. Як проводити непрямий масаж серця і штучну вентиляцію легень „з рота в рот одному рятівнику ?

48. Як виконувати непрямий масаж серця і штучну вентиляцію легень „з рота в рот” двом рятівникам?

49. Яка частота натискань на грудну клітку у дорослих?

50. Яка частота натискань на грудну клітку у дітей?

51. Як правильно проводити непрямий масаж серця дітям до 10-12 років?

52. Що є критерієм ефективності проведеного непрямого масажу серця?

53. Що таке метод стиснення грудної клітки?

54. Що таке метод Холгера-Нільсена?
55. Опишіть метод Сильвестра.
56. Поясніть метод Шефера.
57. Що таке гіпоглікемічний стан?
58. Що таке діабетичний кетоацидоз?
59. Які клінічні симптоми при гіперосмолярному стані?
60. Що таке лактат-ацидоз.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

2. Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження (10 балів).
1. Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення (5 балів).
3. Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення (5 балів).
4. Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентській конференції (10 балів).
5. Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді (10 балів).
6. Підготовка наукових публікацій: тез з збірниках науково-практичних конференцій, збірниках наукових праць, статей у фахових наукових виданнях (10 балів).

3.5. Правила оскарження оцінки

Апеляція здобувача вищої освіти щодо оцінки (кількості балів), отриманої на іспиті у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності здобувача.

Додаткове опитування здобувача вищої освіти при розгляді апеляцій не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома здобувача не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити запитання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що здобувачі відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Здобувачам важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-здобувач», «здобувач-

здобувач», «здобувач-група здобувачів».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Ананьєва Т.Г. Основи медичних знань: [навчальний посібник] / Т.Г. Ананьєва. – Харків. 2020. – 141 с.
2. Валецька Р.О. «Основи медичних знань», підручник. Луцьк, 2019. - 380 с.
3. Петриченко Т.В. Перша медична допомога: підручник. – К.: Медицина, 2018. – 248с.
4. Чуприна О.В. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: навч. посібник./О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. Паливода А.В., 2018. – 216с.

Допоміжна

1. Зозуля І.С. Медицина невідкладних станів: Швидка і невідкладна медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.В. Вершигора, В.І. Боброва; за ред. проф. І.С. Зозулі. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 728 с.
2. Мойсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я: Навчальний посібник. – 5-те вид., виправлене та доповнене / О.Д. Мойсак. – К.: Арістей, 2018. – 616 с.
3. Щупіпенко І.М. Пропедевтика внутрішньої медицини: Загальна семіотика і діагностика: навч. посібник / І.М. Щупіпенко. – К.: Медицина, 2018. – 304 с. + кол. вкл. 8 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5199>
2. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc
3. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.df
4. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами

Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv_dysc.docx

5. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

6. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

8. ІНШЕ –